

**BİR TÜRK
POLİSİNİN
AMERİKA'DA
SERGÜZEŞTLERİ**

Yılmaz'ın Amerika'da Maceraları
BEHLÜL DÂNÂ

NOTLANDIRARAK HAZIRLAYAN
ESİN HAMAMCI

YAYIN NU: 1787

EDEBÎ ESERLER: 913

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI

SERTİFİKA NUMARASI: 49269

ISBN: 978-625-408-226-9

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

ÖTÜKEN NESRİYAT A.Ş.®

İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul

Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Editör: Göktürk Ömer Çakır

Proje Editörleri: Seval Şahin, Banu Öztürk,
Didem Ardalı Büyükarman

Tashih: Zeynep Arpacı

Kapak Tasarımı: GNG Tanıtım

Dizgi-Tertip: Damla Acar

Kapak Baskısı: Pelikan Basım

Baskı: ANA BASIN YAYIN GIDA İNŞ.SAN.VE.TİC.A.Ş
Mahmutbey Mah. Devkaldırımı Cad. 2622 Sk. Güven İş
Merkezi No:6/13, Bağcılar / İstanbul
Sertifika Numarası: 20699 Tel: (0212) 446 05 99

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir.
Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği
akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya
tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya
edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

İÇİNDEKİLER

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE POLİSİYE DİZİSİ.....	7
GİRİŞ: İSKENDER FAHRETTİN SERTELLİ VE BİR TÜRK POLİSİNİN AMERİKA'DA SERGÜZEŞTLERİ ÜZERİNE.....	9

BİR TÜRK POLİSİNİN AMERİKA'DA SERGÜZEŞTLERİ

BEYAZ KÖŞK CİNAYETİ.....	15
SİNEMA YILDIZININ İNCİLERİ.....	43
ALTIN KRALI MALİKÂNESİNDE.....	69
KORKUNÇ ŞATONUN ESRARI.....	95
POLİSİN İLK MAĞLUBİYETİ YAHUT ÖLÜMDEN	
KORKMAYAN KADIN.....	123
İSKELETLER ARASINDA.....	149
MAKSİM BAR ŞANTÖZÜ.....	175
YILDIRIMLAR ARASINDA.....	201
SİHİRBAZ KADINLA KARŞI KARŞIYA.....	225
ZEHİRLİ ÇAY NASIL İÇİLİR?.....	247
TİYATRODA BİR İNTİHAR VAKASI.....	273
YILMAZ BEY AMERİKA'DAN AYRILIYOR.....	295

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE POLİSİYE DİZİSİ

Geçmişten Günümüze Polisiye dizisi, yayına hazırlanırken ilk göz önünde bulundurulmuş unsur imla birliğinin sağlanması oldu. Bunun için şu yöntemi izledik:

- 1- Günümüzde kullanılan icat, marifet vb. gibi kelimeler bugünün imlasıyla yazılmıştır.
- 2- Arapça filhakika, maalmemnuniye gibi zarflar bitişik olarak yazılmış, mümkün olduğu kadar uzatma ve inceltme işaretlerinden kaçınılmıştır.
- 3- Ayın ve hemze işaretleri kelimelerin anlamı değişmediği sürece, âdem, adem gibi, kullanılmamıştır.
- 4- Farsça terkiplerde orijinal imla, aşk-ı memnû gibi, dikkate alınmıştır.
- 5- Eser, bir edebî metin olduğu için sadeleştirme yapılmamış, günümüz okurunun anlayabilmesi için bugün kullanılmayan ifadelerin karşılığı dipnot olarak verilmiştir. Ayrıca bugün kullanılmayan ya da az kullanılan kelimeler, kavramlar, isimler dipnotta açıklanmıştır.
- 6- Baskı hatasından kaynaklandığı düşünülen yerlerde metin tamiirine gidilmiştir.
- 7- Noktalama işaretlerine mümkün mertebe müdahale edilmiştir.
- 8- Metinde yer alan yabancı kelimelerin anlamı sayfa sonunda dipnotlarla verilmiştir.

Bu dizinin tekrar yayınlanması konusunda bizi teşvik eden ve tarihin sayfalarında kaybolmuş bu eserleri okuyucuyla buluşturma hevesimizi paylaşan Ötüken Neşriyat'a teşekkür ederiz. Umarız siz okurlar da bu hevesimize ortak olur, polisiyenin muammalı sayfalarında bize eşlik edersiniz.

Seval Şahin
Banu Öztürk
Didem Ardalı Büyükarman

GİRİŞ:

İSKENDER FAHRETTİN SERTELLİ VE BİR TÜRK POLİSİNİN AMERİKA'DA SERGÜZEŞTLERİ ÜZERİNE

İskender Fahrettin Sertelli'nin doğum tarihi mezar kayıtlarında 1892 olarak geçer. Babasının Akka'ya sürülmesi nedeniyle Beyrut'ta Amerikan Koleji'ne devam eder. İskender Fahrettin'in *Musavver Erganun* dergisinin 16 Kanunisanı 1327 (29 Ocak 1912) tarihli yedinci sayısında yayımlanan "Kanlı Sahifelerden: Julia Vedwort" kaleme aldığı ilk yazısıdır. Harf devriminden sonra Latin harfleriyle yazan ilk yazarlardan biridir. Yaşadığı dönemde polisiye ve tarihî roman alanında önde gelen isimdir. Erol Üyepazarcı'nın belirttiği üzere harf devriminden sonra dedektif romanları yazmaya başlamıştır. *Casus Mektebi ile İngiliz Casusu Lavrens İstanbul'da* ve *Transatlantik Kundakçısı* bu vadinin ilk örnekleridir. Polisiye eserlerinde çoğunlukla Behlül Dâna takma adını kullanır. Hayatı boyunca fazlasıyla eser kaleme alsa da bugün maalesef çoğu yayımlanmış değildir. Yarım asırlık ömrüne 100'den fazla eser sığdırmıştır. 1928'de *İstanbul'un Arsen Lüpeni Eleğeçmez Kadri*, *Türk Polis Hafiyesi Yılmaz*, *Şeytan Hadiye* yayımlanır. 1929'da *Akşam* gazetesinde ilk tarihî romanı *Abdülhamit ve Afrodit* önce tefrika edilip sonra kitap hâlinde, polisiye türünde yazdığı *Öldüren Kadın*, *Sahte Prenses Lavrens İstanbul'da*, *Öldüren Kadın* ise 1933'te yayımlanır. Türkçe aylık tarih dergisi *Tarihten Sesleri* yayımlar. Kanaat Kütüphanesi tarafından İngilizce-Türkçe sözlüğü de yayımlanmıştır. Türk edebiyatında polisiye türüne *Bir Türk Polisinin Amerika'daki Sergüzeşlerinin dışında*, *Türk Sherlock Holmes Yıldırım Cemal*, *İstanbul'un Arsen Lüpeni Eleğeçmez Kadri*, *Şeytan Hadiye'nin*

Meşhur Polis Hafiyesi¹ Mister² Thomson'ın dairesinde Şadan Bey ile oturuyorduk.

Mister Thomson safahatını³ bizden gizlediği gayet mühim bir mesele ile meşgul bulunuyordu.

Şadan Bey dedi ki:

“Üstat! Sen İstanbul'da bu kadar mühim ve çapraşık meselelerle meşgul olduğun için, Amerikalıların böyle zâhiren⁴ pek fazla ehemmiyet⁵ verdikleri cinai meselelerin içinden kolaylıkla çıkamadıklarını görek ne kadar çok müteessir olduğunu⁶ biliyorum.

Amerika hükûmeti, her ikimizin de burada staj görmesine müsaade ettiği için elde mevcut işlerle sizin de meşgul olarak Türk'ün her sahada olduğu gibi, bu sahada da kabiliyet ve istidad⁷ sahibi olduğunu Amerikalılara ispat etmeniz lazımdır.”

Şadan Bey doğru söylüyordu. Amerikalılar New York'ta fenni⁸ birçok zabıta şaibeleri⁹ tesis etmişlerdi.¹⁰ Fakat herhangi bir mesele üzerinden sathî muhakeme ettikleri¹¹ için o vaka¹² etrafında çok meşgul olmak ve yorulmak ve

¹ Gizli polisi.

² İng. Erkekler için kullanılan hitap, beyefendi.

³ Safhalarını.

⁴ Görünüşte.

⁵ Önem.

⁶ Üzüldüğünü.

⁷ Yetenek.

⁸ Fen ile ilgili.

⁹ Kusurları.

¹⁰ Ortaya koymuşlardı.

¹¹ Yüzeysel düşündükleri.

¹² Olay.

hatta bazen de mühim maceralara atılmak suretiyle meselede muvaffakiyet¹³ gösterebiliyorlardı.

“Hakkın var Şadan Bey,” dedim. “Fakat siz esasen Mister Thomson’ın muavini¹⁴ olduğunuz için, ben şimdiye kadar size muavenet¹⁵ suretiyle ifâ-yi vazife ediyordum.¹⁶ Bundan maksadım ise, elde edilecek muvaffakiyetin şerefi benden ziyade bu dairenin amirine münhasır¹⁷ kalması idi. Malum ya, bir hadisenin¹⁸ önünü almak veya bir cinayetin faillerini meydana çıkarmak, mahallî¹⁹ zabıtasının²⁰ vazâifindedir.²¹ Biz bunları takdir ettiğimiz için Mister Thomson’ı ve dolayısıyla polis nazırını²² rencide etmekten ictinâb ediyorduk.”²³

“Fakat üstadım! Sizi temin ederim ki, Amerikalılar bu gibi mesâilde²⁴ de, kendilerine has olan garabetlerini²⁵ izhâr ederler²⁶ Sizin dedektif şubesi reisinin verdiği vesika²⁷ ile mühim bir salahiyete²⁸ sahip olduğunuzu şubemiz memurlarından bilmeyen yoktur. Müştereken²⁹ takip ettiğimiz bazı mesâilde muvaffakiyetinizi gören memurlar, sizin neden resen³⁰ iş takip ettiğinize, hayret etmekten kendilerini alamıyorlar.”

¹³ Başarı.

¹⁴ Yardımcısı.

¹⁵ Yardım.

¹⁶ Görevimi yapıyordum.

¹⁷ Özgü.

¹⁸ Olayın.

¹⁹ Yerel.

²⁰ Kolluk kuvvetinin.

²¹ Görevlerindedir.

²² Bakanını.

²³ Çekiniyorduk.

²⁴ Meselelerde.

²⁵ Garipliklerini.

²⁶ Gösterirler.

²⁷ Belge.

²⁸ Yetkiye.

²⁹ Ortaklaşa.

³⁰ Tek başına.

Miss¹ Dora Margot, Amerika'nın en meşhur sinema artistlerinden biri idi. Yirmi dördüncü sene-i devriye-i tevellüdün² teyit için bir hafta evvelinden beri hanesinde büyük hazırlıklar yapıldığını işitiyorduk.

Miss Dora'nın bizim dedektif dairesiyle arası çok iyiydi. İkametgâhının büyük misafir salonunda dört yüz kişilik bir eğlence tertip etmişti. Polis hafiyesi Mister³ Thomson o gece Chicago Polis Müdüriyeti tarafından davet edilmişti. Bu meşhur sinema sanatkârının vereceği ziyafete iştirak ve icabet edemeyecekti.⁴ Bu vazifeyi bana tevdi eylemişti.⁵ Miss Dora'yı az çok ben de tanıyordum. Onun tevellüd gecesine tesadüf eden ağustosun birinci günü akşamı verilecek ziyafete gitmek benim için pek de fena bir eğlence değildi.

Mister Thomson'ın bu teklifini maalmemnuniye⁶ kabul ederek o gece hemen istirahat etmek ve hem de acaba bir eğlenmek fikriyle bu parlak eğlenceye ben de gitmiştim.

Ziyafet salonunun dört köşesinden bahçeye merdivenli kapılar açılmıştı. Hava çok sıcak olduğundan dört yüz kişinin daimi surette bir salon içinde vakit geçirmesi mümkün olamayacağını düşünen hane sahibesi aynı zamanda bahçede de muhtelif eğlenceler tertip etmiş ve köşelerde birçok kameriyeler altında masalar koydurmuştu.

¹ İng. Bekâr kadınlar için kullanılan hitap, hanımefendi.

² Doğum gününü.

³ İng. Erkekler için kullanılan hitap, beyefendi.

⁴ Katılamayacaktı.

⁵ Vermişti.

⁶ Memnuniyetle.

Davetlilerin ekserisini⁷ sinema aktör ve aktrisleri teşkil ediyordu.⁸ Hükûmet memurlarından pek az kimse vardı. Gazeteciler ve sinema muharrirleri⁹ göze çarpmak kadar kalabalıktı. Marûf¹⁰ zenginlerden ve bilhassa Dora'nın aşıklarından Mister Layton da davetliler miyanında¹¹ bulunuyordu.

New York şehrinde sinema yıldızı unvanıyla yâd edilen bu güzel kadın, o gece çok şık bir elbise giymişti. Zarafet ve tenasübü¹² herkesin nazar-ı dikkat ve takdirini celp ediyordu.¹³ Bilhassa boynundaki inci Amerika'da kıymeti itibarıyla sayılı incilerden biri idi.

Bu çok kıymetli inciye ona, ilk erkekle kaldığı gecenin unutulmaz bir hatırası olmak üzere milyoner Mister Layton hediye etmişti. İnciyi beş yüz bin dolar kıymet tahmin ediyorlardı. Sinema aleminde, Dora'nın bu inciye sahip olduktan sonra mevki ve şerefi bir kat daha artmıştı.

Dora seneler geçtikçe, hem güzelleşiyor hem de sanatında daha fazla maharet ve incelik ibraz ediyordu.¹⁴ Ona "sinema yıldızı" unvanını vermişlerdi. Dora, müstesna bir zekâ ve kabiliyet eseri gösteriyor ve temsillerinde fevkalade muvaffak¹⁵ oluyordu.

O gece, bütün muharrirler ve davetliler tebrik ediyorlardı. Bir taraftan dans yapılırken, diğer taraftan da Dora'nın muhtelif eserlerinden ufak parçalar bahçeden binanın düz cephesine aksettirilerek temaşakârını¹⁶ memnun etmeye çalışıyorlardı.

⁷ Çoğunluğunu.

⁸ Oluşturuyordu.

⁹ Yazarları.

¹⁰ Tanınan.

¹¹ Arasında.

¹² Uygunluğu.

¹³ Dikkatini ve övgüsünü çekiyordu.

¹⁴ Gösteriyordu.

¹⁵ Başarılı.

¹⁶ İzleyenlerini.

Altın Kralı namıyla marûf olan¹ Mister Peter Valard Amerika'nın en meşhur zenginlerinden biri idi. New York civarındaki malikânesi daima zabıta kuvvetlerinin muhafaza² ve tarassudu³ altında bulundurulurdu.

Mister Peter Valard'ın malikânesinde müteaddid⁴ altın depoları vardı, etrafı tel ve elektrikli örgülerle muhât olan⁵ arazide tek bir altın madeninin ince damarı kalmıştı. Arazide iki binden fazla amele çalışıyor ve gece gündüz oradaki barakalarda yatıp kalkıyorlardı. Yalnız haftada bir defa cumartesi günü akşamı amele sıkı bir muayeneden geçirilerek pazartesi sabahına kadar hariçte⁶ gezmek üzere serbest bırakılırdı. Bu kadar ihtimama⁷ ve takayyüde⁸ rağmen yine amele arasında ufak tefek hadiseler, sirkatler⁹ ve kaçaklıklar olurdu. Bu gibi hâller, aşağı yukarı bütün maden ocaklarında vukua gelirdi.¹⁰ Mister Peter Valard son günlerde, amelenin işlediği arazide çok hakiki bir kontrol tesis ettiği hâlde, yine kaçaklık devam ettiğini söyleyerek dedektif dairesine şikâyette bulunmuş ve bu mesele etrafında zabitanın meşgul olmasını¹¹ rica etmişti.

¹ Bilinen.

² Koruma.

³ Gözetimi.

⁴ Türlü türlü.

⁵ Çevrilmiş.

⁶ Dışarıda.

⁷ Özene.

⁸ Dikkate.

⁹ Hırsızlıklar.

¹⁰ Meydana gelirdi

¹¹ İlgilenmesini.

Hafi¹² Zabıta Dairesi Reisi Thomson ile bu mesele hakkında müdâvele-i efkâr¹³ ediyorduk.

Thomson:

“Eh, söyle bakalım, Yılmaz Bey! Senin bu husustaki fikir ve mütalaan¹⁴ neden ibarettir?” dedi.

Bir müddet düşündüm. O vakte kadar yaptığım takibat¹⁵ ve tahkikat¹⁶ meyanında¹⁷ böyle kesif¹⁸ bir amele mecma'ı¹⁹ olan ocaklarda hiçbir işle meşgul olmamıştım. Dedim ki:

“Bunu herhâlde bir kişi yapamaz. Kontrolden geçen bir amelenin müsamaha görmezse²⁰ altın kaçırmayı imkânı yoktur. Fikrimce, bu bütün arazi dahilinde kontrollerde dahil olduğu hâlde bir kaçakçılık şebekesi mevcut olmak lazımdır. Bu mühim vazifeyi muvaffakiyetle²¹ yapabilmeliğim için ocaklarda bir amele sıfatıyla çalışmak ve amele arasına karışmak icab eder.”²²

Thomson da benim fikrimdeydi.

“Bu işi senden başka görecekimse yok. Hem, o sahada da bir tecrübe görürsünüz!” dedi.

Bu teklif arzu ve mütalaama²³ pek de mülayim²⁴ gelmemiş değildi. Fakat, o yabancı ve yorucu muhite²⁵ girmek

¹² Gizli.

¹³ Fikir alışverişi.

¹⁴ Düşüncelerin.

¹⁵ Takipler.

¹⁶ Araştırmalar.

¹⁷ Arasında.

¹⁸ Yoğun.

¹⁹ Toplanma yeri.

²⁰ Göz yumulmazsa.

²¹ Başarıyla.

²² Gerekir.

²³ Düşünceme.

²⁴ Uygun.

²⁵ Yere.

Sıcak bir pazar günü idi. Polis müdürü dairemizi teftişe gelmişti. Görüşüyorduk. Bir aralık bana hitaben dedi ki:

“Fener meselesinin hallini sizden beklerim!”

Fener meselesinin iç yüzünden haberim yoktu. Mama-fih:¹

“Baş üstüne efendim.. Tetkik eder² ve meşgul olurum,” demiştim.

O gün polis müdürü gittikten sonra, derhâl tahkikata³ başladım. Mesele şundan ibaretti: New York limanına girmeden evvel müteaddid⁴ fenerler vardı. Bunlardan, adaya yakın birinin her gece söndüğü haber veriliyordu. Hâlbuki bu fenerler on beş gün mütemadiyen⁵ yanardı. Diğerleri sönmediği hâlde 9 numaralı fenerin bir haftadan beri muntazaman⁶ her gece yakılmasına rağmen tekrar sönmesi yüzünden gece karanlığında ufak tefek müsademeler⁷ ve kazalar vukua geliyordu.⁸ Fenerler idaresi bu mesele karşısında aciz kalmış ve kendi tarassud⁹ motoruyla müteaddid¹⁰ defalar takip ettiği hâlde bir ipucu elde edemediğinden

¹ Bununla beraber.

² İnceler.

³ Araştırmaya.

⁴ Türlü türlü.

⁵ Devamlı olarak.

⁶ Düzenli olarak.

⁷ Çatışmalar.

⁸ Meydana geliyordu.

⁹ Gözetleme.

¹⁰ Birçok.

polis müdürünü keyfiyetten¹¹ haberdar etmiş ve sefainin¹² bu yüzden büyük bir kazaya maruz kalması ihtimalinden bahsederek acilen bu muammanın hallini rica eylemişti.

Bu emri polis müdüründen tebliğ ettiğim gün kısa bir tahkikatla bu neticeyi elde edince, gündüz bir ufak römorkörle mezkûr¹³ fener civarına giderek şöylece bir tetkikatta¹⁴ bulunmuştum.

Mevki hakikaten çok tehlikeliydi. Gece karanlıkta feneri görmeden geçecek herhangi bir vapurun ada sahiline oturması ve bu yüzden bir kaza vuku¹⁵ ihtimali yüzde yüz mevcuttu.

Fener, bir ufak şamandıra üstünde, etrafı kapalı üç sehpanın çengellerine takılarak geceli gündüzlü yanıyor ve on beş günde bir defa fener memurları tarafından muayene edilerek gazı konulup tekrar kilitleniyor ve mütemadiyen kendi kendine muhiti¹⁶ tenvir ediyordu.¹⁷

9 numaralı fenere yakın olan odada birkaç haneden ve bir büyük şatodan başka bir şey görülüyordu. Feneri görmeyen bir geminin adaya doğru giderek kuma oturması ihtimali ciddiden vardı. Böyle bir kaza vukuunda fenerler şirketinin kazazede vapur kumpanyasına¹⁸ tazminat vermesi kanunen mecburdu. Mademki orada bir fener vardı, onun sûret-i daima¹⁹ da yanması fenerler şirketinin mukavelesi²⁰ ve menfaati icabından idi.²¹

¹¹ Durumdan.

¹² Gemilerin.

¹³ Denilen.

¹⁴ İncelemelerde.

¹⁵ Olma.

¹⁶ Etrafı.

¹⁷ Aydınlatıyordu.

¹⁸ Şirketine.

¹⁹ Devamlı olarak.

²⁰ Sözleşmesi.

²¹ Yararınaydı.

Maksim Bar, New York'ta şüpheli adamların devam ettiği gayet büyük bir eğlence mahalli idi.¹ Gece sabaha kadar açık olan bu yerde varyete,² teganni,³ tiyatro vesairenden mâadâ⁴ ayrıca gece üçten sonra "Açık Danslar" yapılır, bu saatte oturulacak bir yer bulunmazdı. Ben ekseriya⁵ Maksim Bar'a saat üçten evvel giderim. Bir de dans vaktine kadar binbir hırsız, yankesici ve sabıkalı birer defa resmî geçit yapardı. Burada birçok cinayetlerin planları kurulurdu, sirkât tertibatı⁶ yapılır ve bilimûm⁷ gece işçileri buradaki reislerinden talimat alarak faaliyete geçerlerdi. Buraya gidişimde bir başka şekil ve kıyafete girer ve gördüğüm manzaraları ve eşhâsı⁸ uzaktan tetkik ederdim.⁹

Barda hiç kimse ile ahbap olmamıştım. Buna lüzum görmemişim, çünkü bara hariçten¹⁰ eğlenmek için benim gibi pek çok yabancılar da gelir ve sabahlara kadar barda kalırdı. Ortada servis yapan güzel kadınlara yüz vermezdim, her kadın bir hırsız kumpanyasının¹¹ adamı olduğunu biliyordum. Uzaktan uzağa, dönen fırladıkları kısmen olsun görmek mümkündür.

¹ Yeri yedi.

² Eğlence.

³ Şarkı söyleme.

⁴ Başka.

⁵ Genellikle.

⁶ Hırsızlık planı.

⁷ Bütün.

⁸ Kişileri.

⁹ İncelerdim.

¹⁰ Dışarıdan.

¹¹ Topluluğunun.

Burası, arkadaşım Şadan Bey'in dediği gibi, kibar ve temiz bir batakhane idi.

Yine böyle bir Ağustos gecesiydi, hava çok sıcaktı, gölgede 43-44 derece hararet¹² vardı. Ortalık yanıyor, herkes banyolara, havadar bahçelere koşuyordu. Barlara gitmek kimsenin hatırına gelmiyordu. Fakat benim canım sıkılmıştı. İstanbul'dan bir aydır mektup alamadığım için çok merak ediyordum. Havaya olduğu kadar, yeisimi¹³ izale edecek¹⁴ şeylere de ihtiyacım vardı. Maksim Bar hatırıma gelmişti, orada gayet büyük vantilatörler olduğu gibi, serin rüzgârlar neşreden¹⁵ buzlu çerhler¹⁶ vardı, bahçe kısmı da çok güzel ve eğlenceli olurdu. O dakikada zaten bir işten yeni avdet etmişim;¹⁷ beni sıkmayan ve hiç kimsenin de tanımayacağı bir kıyafetteydim. Yavaş yavaş Maksim Bar'a doğru yürüyordum.

Uzakta bizim dedektif dairesine mensup bir otomobilin geldiğini görmüştüm. Muavinim Şadan Bey, ekseriya bu otomobile binerdi. Dikkat ettim, içindeydi, şoföre işaret verdim, otomobil durdu. Şadan Bey'de beni aramış. Bu güzel bir tesadüf olmuştu.

Şadan Bey:

“Aman üstat!” dedi. “İyi ki rast geldim. Bugün pek yorgunum, dün sözleştiğimiz yere bu gece gidemeyeceğim.”

“Ben de zaten otomobili bunun için tevkif ettim.¹⁸ İçimde bir sıkıntı var. Bu gece şöyle kendi kendime bir gezinti yapmak istiyorum.”

“Çok âlâ!¹⁹ Niyet ne tarafa?”

¹² Sıcaklık.

¹³ Üzüntümü.

¹⁴ Giderecek.

¹⁵ Yayan.

¹⁶ Tekerlekler.

¹⁷ Dönmüştüm.

¹⁸ Durdurdum.

¹⁹ İyi.

Geçen gün bir otel müdürü ile aramızda telefonla şöyle bir muhavere¹ cereyan etmişti:²

“Alo, Alo...”

“Kimsiniz?”

“Otel Cromer müdürüyüm. Mühim bir mesele hakkında sizinle görüşmek istiyorum.”

“Bu günlerde müracaat kabul etmiyorum. Zabıtaya ait herhangi bir mesele için doğrudan doğruya polis idaresine müracaat ediniz!”

“Efendim, anlatacağım mesele tamamıyla dedektif dairesini alakadar ediyor, rica ederim beni dinlemek lütfunda bulununuz ve bu meselenin takibini bilhassa siz deruhde buyurunuz!”³

“Mesele nedir? Kısaca anlatınız bakalım.”

“Yılmaz Bey! Ocaktan beri otelde esrarengiz hadiseler vuku buluyor.⁴ Hayret ve endişe içindeyiz.”

“Ne gibi?”

“Otelimizin beşinci katında 4 ve 5 numaralı odaları işgal etmekte olan bir müşterinin çok esrarengiz bir sandığı vardır. İçi boş ve dışı kilitli olduğu hâlde kendi kendine yürüyor, o...”

“Rica ederim beni meşgul etmeyiniz! Böyle saçma işlerle uğraşacak vaktim yok. Polise haber veriniz.”

¹ Konuşma.

² Geçmişti.

³ Özellikle siz üstünüze alınız.

⁴ Meydana geliyor.

“Efendim, polis halledeceği bir iş değil. Çünkü zahirde⁵ polis davetini icab eder⁶ bir vaziyet yok.”

“O hâlde size hayalet görünmüş. Yahut rüya gördünüz...”

-2-

Dedektif dairesinde Şadan Bey ile görüşüyorduk. Laf arasında refikim⁷ dedi ki:

“Üstat! Polis müdüriyetinden gelen vukuât⁸ listelerini, bilmem bugünlerde muntazaman⁹ gözden geçiriyor musunuz?”

“İşlerimin kesretinden¹⁰ bir şey ile meşgul olamıyorum. Şöyle sathî¹¹ bir nazar-ı tedkikatten¹² bile geçirmeye imkân bulamadım. Ne var? Muhakkak nazar-ı dikkatine¹³ çarpan bir mesele oldu.”

“Evet. Mesele zahirde gayet basit. Fakat, polis müdürü beş altı günden beri işin içinden çıkamamış.”

“Meselenin esası nedir?”

“Gayet gülünç ve meraklı... Otel Cromer’de bir müşterinin eşya sandığı zaman zaman kendi kendine yürüyor muş!”

“Meseleden haberdarım... Demek hâlâ müteharrik¹⁴ sandığın sırrı keşfedilmemiş öyle mi?”

⁵ Görünürde.

⁶ Gerektirecek.

⁷ Arkadaşım.

⁸ Olay.

⁹ Düzenli olarak.

¹⁰ Çokluğundan.

¹¹ Yüzeysel.

¹² İncelemeden.

¹³ Dikkatini çeken.

¹⁴ Hareket eden.

Şadan Bey elime gazete uzatarak:

“Üstat!” dedi, şu vakayı¹ dikkatle okumanı rica edeceğim.

Vaka alalade bir intihar hadisesinden ibaretti.

New York Times gazetesi vakayı şu suretle hikâye ediyordu:

Dün gece Pickford zabıtası çok garip bir intihar hadisesi kaydetmiştir. New York'ta Maksim Bar şantözlerinden² Miss Agatha ile tanışan iki genç, üç aydan beri mezkûr³ bara devam ediyorlarmış. Nihayet dün sabah tatilden bilistifade⁴ otomobil ile Pickford Sayfıyesi'ne giderek Otel Washington'a inerler akşama kadar güzel eğlenirler, akşam olunca herkes odasına çekilir ve ayrı ayrı yatarlar. Bu gençlerden Grey ismini taşıyan ve New York'ta sebze hali veznedarı bulunan biri sabahleyin odasında, kendisini tavana asmak suretiyle intihar etmiş bir hâlde bulunur. Üzerinde zuhûr eden⁵ bir mektupta: Kendisinin Miss Agatha ile münasebet-i aşıkânesinin⁶ son günlerde ilerlemiş olduğunu ve hâlbuki ailevi vaziyeti bu kadını zevce⁷ olarak almaya gayrimüsaide⁸ bulunduğundan dolayı intihara karar verdiğiinden bahsedilmektedir.

Pickford müdde-i umûmisi⁹ meseleye vaz-ı yed etmiş¹⁰ ve hadisede celb-i şüphe¹¹ bir cihet¹² görmediğinden cesedin ailesine teslimine ruhsat¹³

¹ Olayı.

² Kadın şarkıcılarından.

³ Adı geçen.

⁴ Yararlanarak.

⁵ Ortaya çıkan.

⁶ Aşk ilişkisininin.

⁷ Eş.

⁸ Uygunsuz.

⁹ Savcısı.

¹⁰ El koymuş.

¹¹ Şüphe çeken.

¹² Yön.

¹³ İzin.

vermiştir. Arkadaşı Mister Austin vakadan pek müteessir olarak¹⁴ Pickford Sayfyesi'nden New York'a avdet etmiştir.¹⁵ Kendisiyle mülakâ olan¹⁶ bir muharririmiz de¹⁷ Mister Austin, intihar eden arkadaşımı çok sevdiği için kendisinden fazla bahsetmeye teessürü¹⁸ mani olduğunu söylemiştir. Diğer taraftan Maksim Bar şantözlerinden vakanın kahramanı Miss Agatha dahi, intiharını kendi yüzünden vuku bulduğu için bu feci hadiseyi ilelebet unutamayacağını söyleyerek izhâr-ı teessür etmektedir.¹⁹

Tahkikâtımıza²⁰ nazaran²¹ Mister Grey çok halûk²² ve kibar ve fakat gayet sinirli ve müvessis²³ bir gençmiş. Son günlerde tezayüd eden²⁴ asabiyeti,²⁵ nihayet intiharına sebebiyet vermiştir.

Şadan'a:

“Evet, okudum,” dedim.

“Üstat! Bu hadise sabahtan beri benim zihnimi kurcalayıp duruyor.”

“Ben doğrusu bu mesele üzerinde henüz imâl-i fikr etmedim.”²⁶

“Zihin yormaya değmez mi, dersiniz?”

“Yok... Hadiseyi tahlil edersek, şâyân-ı dikkat cihetleri²⁷ yok değil. Mesela, eğlenmeye giden iki arkadaşın bi-

¹⁴ Üzülerek.

¹⁵ Dönmüştür.

¹⁶ Konuşan.

¹⁷ Yazarımız da.

¹⁸ Üzüntüsü.

¹⁹ Üzülmetedir.

²⁰ Araştırmalarımıza.

²¹ Göre.

²² İyi insan.

²³ Kuruntulu.

²⁴ Artan.

²⁵ Sinirli hâli.

²⁶ İyice düşünmedim.

²⁷ Dikkat çeken yönleri.

Fabrika Kulesindeki Faciayı Nasıl Keşfettim!

-Mukaddime-

Mister Sidney New York'un Üç Köşe markalı lastik fabrikası direktörüdür. Kendisi Amerika'nın marûf¹ zenginleri sırasındadır. Hariçte² vakit geçirmez, ailesine merbut³ ve gayet ciddi bir adamdır. Bir sabah Madam⁴ Sidney, polis nezaretine telefonla şu haberi veriyor: "Bu gece Mister Sidney eve gelmediği gibi hiçbir taraftan herhangi bir vasıta ile bir haber dahi göndermemiştir. Zevcim⁵ on beş senelik izdivac⁶ hayatında habersiz olarak hanesine gelmemesi ilk defa vuku oluyor.⁷ Merak içindeyiz nazarı dikkatinizi celb ederim!"⁸

Lastik fabrikası direktörü, polis nazırının çok samimi dostu olduğundan polis hafiyesi Thomson'ı telefonla keyfiyetten haberdar ediyor. Thomson meseleye vaz-ı yed edeli⁹ yirmi dört saat olmuştur. Şu hâlde Mister Sidney'in gaybıyeti¹⁰ kırk sekiz saat oluyor. Bu müddet zarfında faili ve hafi¹¹ bütün Amerika zabıtası lastik fabrikatörünü aramakla meşguldür. Fakat, maalesef bir iz elde etmek mümkün olmuyor. Fabrikada ve ticaret aleminde yapılan tahkikattan¹² henüz müsbet¹³ bir netice elde edilememiştir.

¹ Bilinen.

² Dışarıda.

³ Bağlı.

⁴ Fr. Evli kadınlara hitap şekli.

⁵ Kocamın.

⁶ Evlilik.

⁷ Meydana geliyor.

⁸ Dikkatinizi çekerim.

⁹ El koyalı.

¹⁰ Kayboluşu.

¹¹ Gizli ve gizli olmayan.

¹² Araştırmadan.

¹³ Olumlu.

Polis nazırı telefonu açarak:

“Mister Thomson! Teessüf ediyorum¹⁴ kaybolan dostumu aradan kırk sekiz saat geçtiği hâlde bulamadınız,” diyor. Ve dedektif dairesi reisi bu suretle tekeddür ediyor.¹⁵ Diğer taraftan Madam Sidney, her dakika telefon başındadır: “Kocamı hâlâ mı bulamadınız! Yazık size...” tarzında istihzalarla¹⁶ zabıtayı çok müşkül¹⁷ bir mevkide bırakıyor! Bütün gazeteler bu mesele etrafında yazılan yazılarla doludur.

Hummalı taharriyâta¹⁸ rağmen Sidney’in izini bulmak mümkün olmuyor.

-1-

Dedektif Dairesi Reisi Thomson, bana sahte evrâk-ı nakdiye meselesine ait evrak havale etmişti. Hükûmet erkânı bu mühim sahtekârlık meselesiyle pek ziyade¹⁹ meşgul oluyordu. O günlerde, başımı kaşımaya vaktim yoktu. Sahte banknot imallerini taharri etmekle²⁰ meşguldüm. En ziyade banknotlar etrafında ve muhtelif²¹ kıyafetlerde dolaşıyordum. Bir ipucu elde etmek imkânı yoktu. Diğer mesele dahi fikrimi kurcalamıyor değildi fakat her iki işi birden takip etmek imkânsızdı. Bahusus,²² lastik fabrikası direktörünü bütün zabıta memurları arıyorlardı. Bu meydana,²³ elimdeki mühim işi bırakıp da onlarla beraber Mister Sidney’i taharriye koyulmak abes²⁴ olurdu. Mühim

¹⁴ Üzüntülerimi bildiriyorum.

¹⁵ Kederleniyor.

¹⁶ Küçümsemelerle.

¹⁷ Zor.

¹⁸ Araştırmalara.

¹⁹ Çok.

²⁰ Araştırmakla.

²¹ Çeşitli.

²² Özellikle.

²³ Arada.

²⁴ Gereksiz.

Mister Thomson, Şadan ile bana bir kart uzatarak:

“Mister Charles çok aziz dostumdur,” dedi. “Bu gece se-ne-i devriye-i izdivâcını¹ tesîd² için hanesinde muhteşem bir eğlence tertip etmiş. Benim müstacel³ bir işim var, maalesef gelemeyeceğim. Siz gidiniz! Bu suretle hem bana vekalet etmiş hem de bu aziz dostumu memnun eylemiş olursunuz!”

Kartları memnuniyetle aldık. O gece Şadan Bey ile birlikte Old Christian Street'teki çivi taciri Charles Melen'in hanesine gittik. Vakit biraz erkendi. Hane sahibine kendimizi takdim ederek⁴ muhteşem misafir salonunun bir köşesine oturduk.

Mister Charles görüldüğü gibi çok saf bir adamdı. Çok uzun boyu zaten onun akıl ve zekâsının fazla olduğuna delalet ediyordu.⁵ Bizimle ayrı ayrı görüştü ve kısa bir zaman zarfında çok samimi bir dostumuz oldu.

“Mister Thomson benim yirmi senelik arkadaşımdır. Onun polis mesleğinde gösterdiği harikaların meftun ve hayranıyım,” diye bizim Thomson'ı bana karşı methetmeye başlamıştı! Onu bu hareketinde mazur görerek bir misafire layık olan sükût ile⁶ mukabele ettim.⁷

Bir aralık Şadan da sinirlenmeye başlayarak sol gözüyle bana:

“İsterseniz yavaşça kaçalım,” demek istemişti. Onun

¹ Evlilik yıl dönümünü.

² Kutlamak.

³ Acil olan.

⁴ Tanıtarak.

⁵ Gösteriyordu.

⁶ Sessizlikle.

⁷ Karşılık verdim.

bu işaretini görmemezliğe gelerek hane sahibi ile lafı başka bir mecraya çevirmiş ve afakî⁸ sözlerle bahsi kapamıştım.

Davetliler birer birer salonu doldurmaya ve cazbant⁹ gürültülü nağmeleriyle binanın yüksek kapısında akisler¹⁰ husule¹¹ getirmeye başlamıştı.

Şadan Bey, Mister Thomson'ın basit zekâsını bin defa tecrübe ettiği için onun methedildiği yerde oturmaya tahammül edemiyordu. Bereket versin ki bu saf adam Amerikalının meşhur polis hafiyesi olan yirmi senelik arkadaşı hakkında bize lüzumundan fazla takdirkâr sözler söylemeye ve başımızı şişirmeye vakit bulamamış, Şadan'ın sinirleri de fazla oynamamıştı.

O gece benim ve Şadan'ın hiçbir işimiz yoktu. İstirahat-i kalb ile¹² güzel bir vakit geçiriyorduk. Thomson'ı gördüğümüz zaman ikimizde ona teşekkür edecektik.

Salondaki davetliler neşe ve sürûr¹³ içinde dans ediyorlardı. İnsan bu hoş manzarayı gördükçe, içi bal dolu bir arı kovanını hatırlıyordu.

-2-

Miss Dorney Charles, çivi tacirinin ikinci karısıydı. İlk zevcesi¹⁴ çoktan ölmüş ve ondan bir kız çocuğu kalmıştı. Kızın nerede olduğunu bilmiyorduk. Bu geceki merasim yeni zevcesi ile teehhülünün¹⁵ ikinci sene-i devriyesini tesîd¹⁶ için yapıyordu.

⁸ Önemsiz.

⁹ Orkestra.

¹⁰ Yanıklar.

¹¹ Meydana.

¹² Kalp rahatlığıyla.

¹³ Sevinç.

¹⁴ Karısı.

¹⁵ Evliliğinin.

¹⁶ Yıl dönümünü kutlamak.

Posta müvezi¹ yazıhaneme birkaç mektup bırakıp gitmişti. Açmaya başladım: Bir tanesi imzasız olmakla beraber birkaç kelimededen ibaretti:

Memur efendi! Bu gece sizi Katarkalum Bar'ına davet ediyorum. Saat dokuzda gelirsiniz beni tanımış ve sizi neden davet etmiş olduğumu anlamış olursunuz. Hürmetler..

İmza: M...

Böyle bir davete icabet etmek² ve etmemek ayrı ayrı birer meseleydi. Sihirbaz kadın hadisesinden beri henüz kendimi toplayamamıştım. Belki yine bir tehlikeye maruz kalırım düşüncesiyle gitmek istemiyordum. Mamafih³ gitmemek de cesaretsizliğime atfedilecekti. Bunu da arzu etmiyordum. Katarkalum Bar'ı Amerika'nın oldukça sayılı ve malum batakhanelerinden birini teşkil ediyordu.⁴ New York halkından her gece yüz bin dolarını çeken bu müthiş batakhanede ne facialar oynanır, ne fırladıklar dönerdi. Buranın inzibatını⁵ temin için New York zabıtası her gece bir başka bir tedbire tevessül eder⁶ ve bin türlü ihtimamâta⁷ rağmen yine vukuâtsiz⁸ bir gece geçmezdi.

¹ Postacı.

² Uymak.

³ Buna rağmen.

⁴ Meydana getiriyordu.

⁵ Düzenini.

⁶ Başvurur.

⁷ Gayretlere.

⁸ Olaysız.

Bütün bunları bilmekle beraber, o gece Katarkalum Bar'ına gitmeye karar vermiştim.

Alelaide gezerek saat dokuzdan biraz evvel bara gittim ve şantöze⁹ uzakça bir mevkide¹⁰ oturdum.

Mamafih,¹¹ evvel emirde¹² şurasını söyleyeyim ki batakhaneye tedbirsiz gitmemiştim:

O mıntıkanın polisine haber verdiğim gibi, bu hüviyeti¹³ meçhul¹⁴ müşahhısın¹⁵ davetinden Şadan Bey'i de haberdar etmiştim.

Şadan'ın bu saatte bir başka yerde randevusu olacağından telefonla bana:

“Üstat! Oradan ayrılma. Ben yarım saat teehhür ile¹⁶ yani ancak dokuz buçukta gelebileceğim. Katarkalum'da buluşuruz,” demişti.

Sahnedeki muhtelif¹⁷ numaralar yapıyordu: Danslar, monologlar, kısa operet parçaları fena değildi. Duvardaki büyük saatin yelkovanı tam dokuzun üzerinde duruyordu.

Gözümün birisi sahneye bakıyorsa, diğeri de etrafı teccüss etmekten¹⁸ hâli¹⁹ kalmıyordu. Bu sıra benden birkaç masa ötede oturan siyah elbiseli ve siyah şapkalı şık ve uzun boylu, genç bir kadının masama doğru geldiğini gördüm.

Genç kadın başıyla beni selamladı, İngilizce:

“Zannederim, Mister Yılmaz ile müşerref oluyorum,” diyerek elini uzattı.

⁹ Kadın şarkıcıya.

¹⁰ Yerde.

¹¹ Bununla beraber.

¹² Her şeyden önce.

¹³ Kimliği.

¹⁴ Bilinmeyen.

¹⁵ Kişinin.

¹⁶ Gecikmeyle.

¹⁷ Çeşitli.

¹⁸ İncelemekten.

¹⁹ Geri.

Thomson sağ elini şakağına dayamış, masasının başında düşünüyordu.

“Ne var, azizim? Yine çok dalgınsınız,” diye söylenince, polis hafiyesi uykudan uyanır gibi birden başını sallayarak serserem serserem yüzüme baktı. Sonra ilave etti:

“Yine bir çıkmaz sokakta dolaşıp duruyorum. İşlerim de çok. Uzun uzadıya meşgul olamadığım gibi, işi size tevdi etmeye¹ de yüzüm yok.”

Thomson’un içinden çıkamayıp da bana tevdi etmek istediği her iş için böyle bir mukaddime² yaptığını bildiğimden derhâl onu bu müşkül³ vaziyetten kurtarmak istedim:

“Rica ederim, Mister Thomson,” dedim. “Meseleyi lütfen bana anlatır mısınız? Zira görüyorsunuz ki bu gün hiçbir işle meşgul değilim.”

Dedektif dairesi reisinin elinde resmî bir tezkire⁴ vardı. Ayağa kalkarak:

“Şunu okursanız, meselenin esasını vukûf-peyda etmiş⁵ olursunuz,” diyerek elinde tuttuğu kağıdı bana uzattı.

Mezkûr⁶ tezkire mahrem⁷ işaretiyle New York Polis Nezareti⁸ tarafından yazılmıştı. Bu mühim ve müstacel⁹ ibareli tezkirenin meali şöyleydi:

¹ Devretmeye.

² Giriş.

³ Zor.

⁴ Not.

⁵ Anlamış.

⁶ Adı geçen.

⁷ Gizli.

⁸ Bakanlığı.

⁹ Acil.

Mister Thomson! Kanún-i evvelin¹⁰ yirmi birinci günü akşamı New York'ta National Tiyatrosu'nda intihar etmiş olan meşhur tiyatro aktrislerinden Miss Mary Korda hakkında bazı ihbarâta bulunulmaktadır. İntihar ettiği gece temsil ettiği "Bal Arısı" unvanlı piyesinde fevkalade¹¹ muvaffak¹² olarak temaşa-gerânın¹³ mazhar-ı takdiri olduğu hâlde piyesin hitamını müteakib¹⁴ henüz anlayışlamayan esbabdan¹⁵ dolayı intihar etmesi çok şâyân-ı dikkat¹⁶ ahvalden¹⁷ bulunmuş ve şu vaziyete nazaran¹⁸ Mary Korda'nın bir suikasta kurban gitmesi ihtimali galip görülmüş olduğundan bu bâbda¹⁹ gayet ciddi takibiyat ve tahkikat icrasıyla²⁰ hadisede amel²¹ ve fail olan eşhasın²² seriân²³ zahire ihracı²⁴ lüzumu tebliğ olunur.²⁵

New York: 24 Kanún-ı evvel... Polis Nazırı: Cloud Brunnig

Tezkireyi okuduktan sonra Mister Thomson'a iade ettim:

"Azizim," dedim. "Bu meseleyi tamamıyla tahkik ve takip edebilmek için aktör ve aktrislerin içine karışmak ve onlarla sıkı bir temas temin etmek lazım. Hâlbuki, ben, memleketime dönmek zamanım takarrüb ettiğinden²⁶ yeni bir maceraya atılmak niyetinde değilim."

Thomson ısrar etmek istedi:

"Fakat Mary Korda sizin çok sevdiğiniz ve daima takdir

¹⁰ Aralık ayı.

¹¹ Olağanüstü.

¹² Başarılı.

¹³ Seyircilerin.

¹⁴ Bitişinden sonra.

¹⁵ Sebeplerden.

¹⁶ Dikkate değer.

¹⁷ Hâllerden.

¹⁸ Bakılırsa.

¹⁹ Konuda.

²⁰ İnceleme ve araştırmasıyla.

²¹ Etken.

²² Kişilerinin.

²³ Çarçabuk.

²⁴ Açığa çıkarılması.

²⁵ Bildirilir.

²⁶ Yaklaştığından.

Yılmaz Bey Amerika'dan Ayrılırken

-1-

Majestik namındaki Transatlantik vapurunun salonunda oturuyorduk. Beni ve muavinim¹ Şadan Bey'i birinci mevki kamaralara yerleştirmişlerdi. Amerika'da kaldığımız müddetçe bizi seven bütün polis memurları diğer ahbabların cümlesi² berây-ı teşyi³ vapura gelmişlerdi. Misafirlerimizin başında, uzun müddet birlikte çalıştığımız dedektif dairesinin reisi Mister Thomson bulunuyordu.

O, vapurun salonunda beni huzzara:⁴

“İşte sağ kolum gidiyor,” diye takdim etmiş ve bu suretle bana karşı perverde ettiği⁵ samimi hissiyatı alenen izhar eylemişti.⁶ Misafirlerimi tatyib⁷ için ne mümkünse yapmıştım, hiçbirisi vapurdan ayrılmak istemiyordu. Refakatimden çok memnun kalmışlardı. Bana ve Şadan'a bin türlü hediyeler getirmişlerdi.

“Bizi unutmayınız,” diye bağıyorlardı.

Amerikalıların bize karşı gösterdikleri misafirperverliğe:

“Memleketinizi çok yakında yine gelip bir seyyah⁸ gibi ziyaret edeceğiz,” cümlesi ile mukabele ediyorduk.⁹

¹ Yardımcım.

² Hepsi.

³ Uğurlamak için.

⁴ Hazır bulunanlara.

⁵ Beslediği.

⁶ Açıklamıştı.

⁷ Gönlünü almak, rahatlatmak.

⁸ Gezgin.

⁹ Karşılık veriyorduk.

Bütün memurlar:

“Muhakkak bekleriz,” diyorlardı.

Bu esnada Mister Thomson, beni kolumdan tutarak kamerasına götürdü:

“Azizim,” dedi. “Başımdan üç gündən beri geçen vakalardan¹⁰ şüphesiz haberin yok! Çünkü kimseye söylemedim. Fakat siz gidiyorsunuz söylemekte bir beis¹¹ yoktur. Şuraya oturunuz anlatayım, hadiseleri dinledikçe beni tenvir edersiniz.¹² Gerçi bunlar bir zabıta memuru için anlatması çok ayıp şeylerdir. Fakat dedim ya, artık gidiyorsunuz. Bir daha yüz yüze bakacak değiliz ya, sizden utanayım...”

Lâkaydane¹³ bir tavırla koltuğa oturdum:

“Bir memurun başından her şey geçebilir. Utanacak ne var? Sizi dinliyorum,” dedim.

Amerika'nın meşhur polis hafiyesi Thomson, kaşlarını çatarak anlatmaya başladı:

“Aman azizim, bir değil, beş değil. Felaket, felaket üstüne hangisinden başlayacağımı bilmiyorum! Geçen pazar tatil olmak münasebetiyle şimendiferle, bir dostuma öğlen yemeğine yetişmek üzere Sheffield Kasabası'na gidiyorum. Birinci mevkide idim. Vagon, trenin en sonuncu arabasını teşkil ediyordu. Tren rötâr yapmazsa tam on dakika kalarak dostumun hanesinde bulunacaktım. Bir gün evvelinde telefonla geleceğimi de söylemişim. Eski bir aile dostu olduğu için bu ziyaretimden çok memnun kalacaklarını biliyordum. Aynı zamanda onları sofrada bekletmemek için fevkalade isticâl ediyordum.¹⁴

Fakat, yolun ortasında başıma ne geldi, biliyor musu-

¹⁰ Olaylardan.

¹¹ Zarar.

¹² Aydınlatırsınız.

¹³ Umursamazca.

¹⁴ Acele ediyordum.